

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats: 10 céntims

ADMINISTRACIO Y REDACCIO: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIO: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pessetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico 2.—Estranger, 2'50.

LA CAIXA DELS SOLDATS

	Pessetas.
Socorro al soldat <i>Miquel Plensa</i> , del Regiment de Simancas, ferit en l'acció de los Catalanes (Havana) lo 21 de abril de 1896.—Vin: Carrer de Sant Olaguer, 25, 4. ^{rt}	20
Socorro al soldat <i>Robert Serra Costa</i> , del Regiment Espanya, núm. 46: inútil per malalt del pit.—Vin: Carrer de Blay, núm. 65, 1. ^r , 2. ^a	25
Existencia en 9 de Janer	45
Existencia avuy	3,451'57

DESPRÉS DE L' EXCURSIÓ

ALMERÓN torna á trobarse á Madrid de regrés de la seva excursió política. En rápit viatge de propaganda ha fet sentir la seva veu á Girona, á Tarragona, á Valencia, á Alicante, á Elx. En tots aquests punts ha sembrat la llevor de una bona idea qu' está en saho en los actuals moments. Si no está avuy, no hi estará may.

Coneixedors del terreno republicá, no se 'ns oculta que no tota l' extensió del mateix es fértil y apropósit per un bon cultiu. Hi ha porcions d' ell, de las quals no se 'n desarrelarán may las malas herbas. Desgraciadament n' están apoderadas, y ni arrencantlas, ni cremantlas se farà may net. Forsas ocultas s' entretenen en propagarlas. Quan no son las estérils romagueras es lo frare xuclador lo que apareix á cada punt en lo camp de la República.

Existeixen además algunas porcions de terreno que no llevan. Ni l' arada, ni la fanga hi poden res. Son terrossos que s' han empedrehit, y no hi ha manera de desmenussarlos. Ideas petrificadas, mes que ideas preocupacions á prioristas lo mateix son avuy que vinticinch anys enrera. La influencia dels agents atmosféricos s' estrella en la seva àuresa. Escupen la pluja y las humitats; se ressecan cada día mes, y com mes ressechs mes árits.

¿Vol dir aixó que haguém de renunciar á las honradas fatigas del treball constant, á las multiplicadas atencions de un cultiu esmerat, á las esperansas falagueras de una cullita abundant y profitosa?

No, mil vegadas. Si s' ha de prescindir de una part del terreno resistent á tot cuydado, á tot esforç, á tot treball, no hi fa res: abandonémlo. Y cenyimnos á cultivar exclussivament la porció que resulta fecunda y que ofereix condicions aptas y que promet ser remuneradora. Ab ella u' hi haurá prou per alcansar resultats útils á la generosa inspiració que 'ns guia y que 'ns impulsa.

Afortunadament l' hisenda es molt gran, tan gran com la mateixa nació espanyola. No hi ha comarca ahont lo partit republicá no conti ab positius y valiosos elements, que 's distingeixen per la seva abnegació, pel seu desinterés, per la fé en la idea que han sabut

conservar á través de las majors contrarietats. Busquéu un altre partit que com lo republicá haja sabut atravesar, sense defallir, lo desert esglayador de la restauració borbónica. Los pochos elements que han claudicat en la seva conseqüencia, aquells que han acceptat l' hospitalitat en las tendas de la monarquía, s' han trobat sols, aislats, devorant ab lo plat de ilentias mitj corcadas que 'ls ha valgut la seva defecció, lo despreci de sos antichs correligionaris.

La forse de las nostras ideas radica en l' opinió y en la conciencia.

Altres partits se contrauen á viure, á repartirse empleos, á explotar la política, á distribuirse las despulhas de la nació, á mistificarlo tot, las lleys, la justicia y hasta 'l decoro públich, ab l' atany de seguir monopolisant la gobernació del Estat.

Contra 'ls mals cada día creixents que desencadenan, contra las laberínticas tortuositats en que s' extravian, sense trobar may una bona sortida qu' estigui conforme ab las necessitats legítimas y las santas aspiracions de la patria, no hi ha mes remey, ni cap altra solució, que un cambi radical en la constitució del Estat.

Avuy l' opinió es unánime:—Aixó no pot continuar—se sent dir per tot arreu.

Y las mateixas pandillas de la restauració si no ho diuhen, ho pensan y ho senten en lo mes intim de la seva conciencia.

No: aixó no pot continuar. Ens ofeguém en una atmósfera mal sana, plena de corrupció irrespirable: ens agotém prodigant tota mena d' esforços tan colossals com inútils. Se 'ns ha imposat la trista tasca del boig que intenta derribar á cops de cap la paret que li tanca la sortida.

Es necessari, donchs, aixamplar los horisons, buscar novas vías, omplir de llum aquest porvenir que avuy se 'ns presenta tan tenebrós y tan incert.

Y dos distintas corrents, eternament enemigas, sollicitan l' apoyo preponderant de l' opinió pública.

Per una part l' absolutisme mes ó menos disfressat d' ilustració, 'l govern de un sol home sobre tots, s' esforça en obrirse camí per imposarse.

Base de sas pretensions son las ventatjas escandalosas que 'ls governs de la restauració han donat als elements reaccionaris en todas las esferas de la vida: la multiplicació de las ordres religioses que intervenen en l' ensenyansa de la juventut y prenen una part directa en tots los negocis que poden reportar utilitat ó lueros, fent una barreja asquerosa de apetits materials y creencias ultra-terrenas.

Contan sobre tot los reaccionaris ab la divisió y 'l desconcert dels elements liberals, y ab la gran depressió del esperit públich, promogut pels desenganys de una época llarga de política fementida y de descarada immoralitat.

Y á favor de aquestas circumstancias confian guanyar solapadament, lo que may pogueren conseguir en los camps de batalla; en lluyta franca y oberta ab los defensors de las llibertats modernas.

Los errors, las torpesas y las perfidias dels polítichs

de la restauració han acabat per colocarlos en una situació qu' ells estiman altament favorables para la consecució de sos funestos propósitos.

Pero contra aquesta solució injustificada, que de adoptarse destruhiria tot un sigle d' esforços y sacrificis consagrats á la conquista de la llibertat moderna; contra la solució negra que faria qu' Espanya retrogradés als temps de l' absolutisme, convertintse en una excepció trista dintre del progrés universal, existeix la solució de la llibertat y de la democracia, la coronació digna y honrosa dels grans esforços realitzats pel poble espanyol en lo que va de sigle.

Y aquesta solució ha de ser esencialment republicana.

L' experiencia demostra ab amarga eloqüencia que la llibertat democrática es de tot punt incompatible ab tot' altra forma de govern que no siga la República. L' estat crítich á que 'ns trobém reduhits ho proclama. Qui no ho vegi aixís ha d' estar cego.

¿Y de quí depen mes que de nosaltres lo bon éxit de aquesta solució tan lógica y justa?

Si l' opinió republicana que ab tants adeptes conta estigués avuy degudament organizada, cas que no haguésem arribat ja á la meta, la tocaríam ab las mans. Todas las circunstancias ens ajudan. Ningú mes que nosaltres pot oferir á aquesta nació generosa, leal, y despresa que tants sacrificis ve realisant en las aras de la seva dignitat, un horisó tan espayós per orientarse, un camp tan assahonat per regenerarse, un medi tan segur per reintegrarse en lo plé domini de la seva soberanía.

Pero importa sobre tot y mes que tot, destruhir tot element de perturbació, que puga confondre l' esperit nacional. Y aixó depen de nosaltres.

Una sola bandera y un sol impuls es lo que 's necessita: la bandera de la República y l' impuls patriótic pur, desprovist de tota aspiració individual, de tota mira de predomini, de tot recort de passadas diferencias, de tot ressabi de incompatibilitats personals.

Traballém per la República y per la patria y 'l poble respondrà als nostres esforços.

Y si la fatalitat volgués que no tots los elements republicans arribessin á imposarse degudament de aquesta necessitat tan imperiosa, no hi ha que vacilar: unéixinse y confónguinse aquells que per sas condicions especiales de serietat y de abnegació, majors garantias pugan oferir al país, y d' ells será en definitiva la victoria.

P. K.

CANTARS

Abir en mitj del combat
cridava fort:—¡Visca Espanya!
mes avuy en l' hospital,
morintme sospiro:—¡Ay mare!
SURISSENTI.

Al moment que t' embarcavas
jo 'm fingí del tot serena;

pro 'ls plors m' anavan per dintre
per no darte tanta pena.

J. NABIPA.

Si es la patria qui demana
vida y or, li darém tot;
si fos per salvá 'l govern
los espanyols foram sorts.

A. PRIU.

Lo qu' es patria del cacao
prompte ha de ser de castanyas,
y la terra dels tocinos
ne consumiré bastantas.

D. FERRER.

o problema de convocar ó de deixar
de reunir á las Corts que tant pre-
cupa avuy als polítichs á la menuda
no es tal problema, ni res.

Si las Corts haguessin sortit di-
rectament del vot legitim de la na-
ció, la cosa podria tenir alguna im-
portancia y fins tal vegada molta
trascendencia. Pero va ferlas el govern, y 'l govern d'
ellas disposa com un pare de un seu fill dócil y menor
d' edat.

Las Corts actuals no tenen autoritat per condemnar
ni per absoldre als governants. Tot lo mes per que po-
den servir es per votar nous recursos que 'l país deura
aprontar, basta que las Corts qu' ell no va fer, aixís ho
disposin obehint las ordres de un govern que sols de
nom es responsable, y que de fet no respón de res.

La vista del procés Cabriniana doná lloch á revela-
cions las més estupendas per part de alguns testimonis.
Retractants de lo que havian declarat en lo sumari baix
la pressió—segons digueren—de las amenassas que 'ls
havia dirigit en Bosch y Fustegueras, apoyantse ab en
Romero Robledo que llavors ocupava 'l ministeri de
Gracia y Justicia, anavan á descriure y detallar las
grans immoralitats comesas en 'l Ajuntament de Madrid,
que en la sata maná desocupar lo local y celebrar lo re-
sto de la vista á porta tancada.

¡Admirém als magistrats que 's resignan á respirar
tota la corrupció acumulada pels testimonis, manant
tancar herméticament las portas del local!...

Alguns días després de la vista s' ha proferit la co-
rrespondent sentencia sent condemnat lo Marqués de Ca-
briniana á dos mesos de arrest major y al pago de cos-
tas.

S' han complert las humanas profecías: «Ficat á re-
gidor y t' darán una gran creu.» «Ficat á Cabriniana
y serás crucificat.»

Apuntin:

Al hotel Cours Saint Louis de Marsella, l' altre dia
va suicidarse disparantse un tiro de revólver un capellá
italiá anomenat Lluís Galetola.

Y després diguin:

—Naturalment ¿cóm no ha de cundir la mania funes-
ta del suícidu ab aqueixa falta de creencias religiosas
que afecta á las societats modernas?

Encare que no es la present, l' ocasió mes oportuna
de atacar ni de censurar á ningú que de republicá blas-
soni, no puch excusarme de consignar la gran extra-
nyesa que ha produhit en molts elements lo determini
adoptat pel Sr. Vallés y Ribot de retirarse momentá-
neament de la política.

Aixís sembla que ho ha notificat al seu amich y co-
rreligionari Sr. Niembro de Madrid.

Pero avants d' escriure la carta que se li atribueix, ja
l' Sr. Vallés feya algún temps, segons se m' assegura,
que venia abstenintse de pendre part en cap acte pú-
blich ni particular del seu partit. Aquesta extranya ac-
titut venia observantla desde 'l dia que va sortir de las
quadras de Atarassanas.

Avants—no á Barcelona, pero si á las provincias apa-
drinadas per certs cacichs—no anavan á servir sino 'ls

La Diputació provincial de Barcelona á instancias de
la superioritat, va enviar á Madrid 780 expedients de
quintas y tots ells tornaren á Barcelona ab la declara-
ció de soldat per cada un dels interessats.

Ni un sol, entre 780, ha lograt l' exenció del servey.
Avants—no á Barcelona, pero si á las provincias apa-
drinadas per certs cacichs—no anavan á servir sino 'ls

que volían. Avuy, en cambi, 's posan en planta 'ls pro-
cediments de un rigor excessiu, y sembla que no hi val
ser fill de viuda, ni de pares sexagenaris. Se necessita
molta carn humana pera l' exportació á Cuba y á Fili-
pinas, y no s' escapa ningú.

No s' escapan més que 'ls que poden disposar de tres-
cents duros.

¡Y encare hi ha infelissos que diuen que las clas-
ses obreras no tenen perque ficarse en la política.

La solució de la qüestió cubana, si s' arriba á trobar
pels camins que se segueixen avuy día, tindrà per ba-
se conservar al govern espanyol la facultat de regir y
administrar l' isla y concedir als Estats Units un tractat
de comers que 'ls fassi duenyos absoluts del mercat
de la isla.

Tal es avuy la marxa de las corrents.
Salvar l' industria castellana dels bons empleos, en-
care que s' haja de tirar per portas l' industria fabril de
Catalunya.

Diuen que aixís ho exigeix el patriotisme.
Sobre tot el de aquells que per tot passarán menos
per deixar de omplirse ben bé la patria.

Lo discurs de 'n Silvela ha produhit escás efecte.
Al dir que 'l partit conservador, canviant de rumbo,
pot ser lo paladí de la moralitat, en Silvela s' equivoca.
Quan las podriduras arriban fins al moll dels ossos,
no tenen cura.

Diumenje 17 del corrent será tributat un recort als valents
voluntaris, que en defensa de la legalitat republicana, sucum-
biren en lo poble de Sarriá 'l dia 11 de Janer de 1874.—En vir-
tud de las circunstancias que atravessém, se reduhirá lo curs
que la comitiva solia seguir los anys anteriors, á qual fi sortirá
de la Plassa de la iglesia de Sarriá dirigintse al Cementiri
de dit poble, ahont depositará una corona sobre la tomba de
aquells mártirs.

CARTAS DE FORA.—Reus.—En aquesta lliberal ciutat s' ha
constituhit una valenta «Juventut Republicana» formada per
jeves laboriosos é inteligents, impregnats tots ells de bonas
ideas y possehits del mes vehement amor per la redentora y
santa causa de la Republica, lo qual han demostrat sobradament
en varias vetlladas que han celebrat, á pesar de que dita
societat apenas fa tres mesos qu' está fundada. La última de
aqueixas se celebrá 'l dia 6 del corrent, qual acte resultá im-
portant per tots conceptes, lo mateix per la infinitat de ben es-
crits y trassats traballs que s' hi lligiren com per la numerosa
concurrència que omplia de gom á gom el grandios local en
que está instalada.

Palafrugell.—S' ha constituhit en aquesta vila una
Agrupació republicana democrática, en la que hi figuran valio-
sissims elements que prescindien de sos particulars punts de
vi-ta pera dedicar sos esforços coordinats á la consecució del
triunfo de la Republica. Las bases d' organizació son molt ám-
plias y prácticas. Molt sería de desitjar que en tot Espanya
se seguís aquest moviment no ja de unió sino de fusió íntima
y de concentració eficaç.

Castellfullit de la Rocá.—Desde que s' ha constituhit
en aquest poble un comité de Unió republicana, no sembla sino
que l' home negre haja perdut l' oremus. Fa quatre ó cinch fes-
tas que 's dispara predicant contra en Salmerón y altres per-
sonatjes del partit republicá, contra 'ls periódichs de aquestas
ideas y en especial contra LA CAMPANA y molt en especial con-
tra 'ls vehins del poble que las professan, encomanant á las se-
vas mullers que no 'ls donguin un moment de repós.—Y ficant-
se de plé en la política, afirma que 'l general Blanco es franc-
masó y qu' en Polavieja ho fa molt bé. En una paraula: está
tan destarotat que ha acabat per convertir la iglesia en un
club polítich reaccionari. ¡Y no hi haurá alguna autoritat que
'l privi de desbocarse de aquest modo tirantio de las riendas?

ENTIQUÉLAS

Del lio de Filipinas,
lo que m' fa quedar mes blau
es que entre 'ls caps de la gresca
hi haja alguns jutjes de pau.
Diguin si en lloch més s' ha vist
lo que 's veu en 'quella terra...:
¡Els senyors jutjes de pau,
dedicantse á moure guerra!

A Tafalla un tal Medrano
ha sigut ajusticiat,
anant tot, segons els partes,
sin ninguna novedad.
Si 'l pobre héroe de la festa
pogués dirnos lo que sent,
de fixo que opinaria
d' un modo molt diferent.
¡Sin novedad, quan se tracta
d' un acte aixís!... ¡Vaya un cor!
¿Volen novedad mes grossa
que ser viu y quedar mort?

Diu qu' en Silvela
s' ha proposat
deixá á n' en Cánovas
arreconat.
Diu que 'l vol treure
del escambell
perque ara 'l mónstruo
ja es massa vell.

¡Com si la feyna
que l' home fá
fós com dur sacas
ó com fangá!...
Ja ho diu el ditxo,
ja ho diu ben bé:
—¡No 's pot ser gueto
per cap diné!

A Gracia, segons noticias
que ns acaban de doná,
s' hi han apujat aquests días
la carn, l' oli y hasta el pa.
Sense haver de preguntals'ho,
desde luego afirmaré
que als de Gracia, ¡malehida
la gracia que aixó 'ls deu fé!

Llegeixo.—«El vapor *Laurada*
(el cómplice dels cubans,
ha estat per quinta vegada
encausat á sa arribada
pels jutjes americans.»
¿Qué més? Ja 's pot presumi.
Sapiguent la bona fé
que sol usarse per 'l li,
demá sentirém á dí
que 'ls jutjes no li han fet re.
Trascurrirá una mesada,
fará un'altra expedició
será també absolt... y ¡madal!
torném'hi un'altra vegada
y endavant la professó.

Hi ha molta gent que s' exclama
perque no 'ls hi sembla bé
que s' haja invertit á Cuba
un milió comprant papé.
¡Per Déu, no siguin tacanyos!
Anant tot alló com va,
¿un milió de paper troban
que en un any es derrotará?
Han de pensar, per comprendre
si en el gasto hi ha rahó,
que sols de paper... ridícul
s' en fa un consum que fa pó.

A la India hi ha la peste;
¡á la India!... Que vol dí
que si no 's té cuydado
tamó pot veni aquí.
Donat l' estat d' Espanya
¿ni troban de debó
que per fer forsa broma
no més ens falta aixó?

¡Al fi ha parlat ab franquesa!...
El govern americá
vol portar la pan á Cuba,
¿y saben cóm? Aquí vá:
Fent un tractat ab nosaltres,
hont en termes ben pulits
se posi 'l comer de l' isla
en mans dels Estats-Units.
De modo que, si 's realisa
el plan d' aquests estornells,
la vinya será d' Espanya,
pero 'l ví... l' cullirán ells.

C. GUMÁ.

JUSTICIA FI DE SIGLE

A sé que 'm tatxarán de reaccionari; pero
jo naig de dir lo que penso: m' agradaria
que la consulta que hi ha pendent sobre
si han de sé ó no 'ls tribunals militars els
que judiquin als periódichs que molestín
al exercit, se resolués á favor dels mili-
tars.

De segur—torno á confesarho—que
vostés em sortirán ab la cantarella de
las conquistas democráticas, de la unitat
del dret, del criteri de la llibertat... Tot lo que vulguin: ni re-
plico, ni encare que vulgués sabría com ferho; pero si vostés
pensan aixís, jo trobo que acceptada y generalizada la novetat
de que l' exercit fos el que castigues las ofensas al exercit, Es-
panya sería 'l país mes alegre y divertit del món y tindriam
aquí cada procés y cada causa célebre que s' hi podriam llogar
cadiras.

Perque donat l' exemple, es de suposar que 'ls demés gremis
y estaments el seguirían, y al millor dia sentirían dir:

—Avuy se reunex el tribunal eclesiástich.
—¿Qué ha de fer?
—Sumariar á un vehí d' un capellá que 'l dissapte passat,
sobre si tocava á la criada del un ó á la del altre escombrar l'
escala li va dir tres ó quatre inconveniencias.
—¿Quina pena li demana 'l fiscal?
—Que se li fassin dir tretze perls de rosari y se l' obligui á
pendre butlla triplicada.

Darrera dels capellans vindrán immediatament els advocats.
—¡Ep!—dirán aquests—nosaltres no volém ser menos. To-
ta qüestió judicial que 's tingui ab algú de nosaltres, ha de re-
soldres davant d' un tribunal format per uns quants de la nos-
tra colla.

¿Miran malament á un llicenciat en dret?
Procés al canto per la justicia lletrada.
¿Trepitjan el pen á un advocat que té ulls de poll?
Causa criminal instruhida pel Colegi d' advocats.
¿Negan la má de la seva filla á un lletrat que 'ls la demana?

¡A respondre d'aquest desacato davant de cinch advocats erigits en tribunal!

Els notaris—com si ho estés veyent—demanaran desseguida l'alternativa.

—Si la tropa, y l'clero y la gent de toga té tribunals pel seu us particular ¿per qué no hem de disfrutarne nosaltres?—pensaran.

Naturalment, els notaris tindran rahó, y per tenirne, tindran tribunal propi.

Pero llavors alsaran la ven els adroguers.

—Escoltin—dirán:—¿y nosaltres, que no som ningú? ¿Qué per ventura la gent de lletres té mes dignitat y mes esperit juridich que la gent de taulell y balansas? També 'ls adroguers volen y reclaman el seu tribunalet corresponent; una cosa enrahonada, lo necessari pel nostre consúm.

—¿Fugin! ¿Per qué 'l necessitan vostés el tribunal?

—¿Per qué, ens preguntan? ¡Ay, pobrets! Ja 's coneix que no tenen establiment. ¡No n'hi ha poca de gent que ve a comprar fideus tres senmanas seguidas sense pagarlos, y quan ens ha clavats un bon gep, desapareix ab els quartos y las pastas!... ¿No es lògich y natural que als que fan aixó siguem nosaltres mateixos els que 'ns cuydem d'aplicarlos el càstich merescut?

Si la rahó 's dona a un moro, més se donará a un adroguer que generalment son gent batejada, encare que no freqüentin gayre las iglesias. Els adroguers obtindran la concessió del seu tribunal, y tots els assumptos litigiosos relacionats ab el safrá, el sucre-candi, l'Equis-Palay y las admetilas torradas serán vistos y fallats exclusivament per la justicia adrogueril.

¿Quins processos mes divertits presenciarem en aquesta sala!... Exemple:

—Acusat, alsis. ¿Per qué hi es vosté aquí?

—Perque vaig dir a aquest senyor lo que 's mereixia. Va vendre una lliure de sucre, que no era sucre, no pesava una lliure y al adonar-men, vaig tenir l'honor de aconsellarli que per fer aquestas habilitats lo millor era que se'n anés a Serra Morena.

—¡Basta! Aixó es ferir la reputació d'un adroguer digníssim.

—¿Y donarme non unsas de sucre per una lliura, qué es?

—¡Assentis y calli!... El tribunal se retira a deliberar.

—Considerin el fallo que 'n sortirá d'un tribunal compost exclusivament de individuos del gremi!...

Lo mateix que 'ls adroguers exigiran els lampistas.

Y lo mateix els empaperadors.

Y 'ls sastres.

Y 'ls fabricants de manguitos.

Y 'ls constructors de rateras y covadors de coloms.

Tothom voldrá erigirse en tribunal dels seus assumptos; tothom s'amparará ab la máxima de *A lo tuyo, tú y «Cadascú s'entén y balla sol.»*

Diguin la veritat: ¿no 'ls sembla que aixó será una font inagotable de gresca y xibarrí, que no deixará de venirnos d'alló mes bé?

Qué 's concedeixi, que 's concedeixi desseguida al element militar lo que demana, que d'allí ha de naixer tot!

¡Veuran com la nostra existencia será una broma continua, juridicament considerada!...

FANTÁSTICH

la Corunya 's va promoure un incident personal entre l'governador de la provincia y un germá del ministre Linares Rivas.

Y naturalment, la corda va trenarse per la part mes flaca.

¿Y quina es la part mes flaca en

a questió present?

No tenen, per compéndreho, mes que ferse la següent reflexió:

Un governador civil pot engreixarse molt en poch temps; pero en menos temps encare, pot engreixarse mes lo germá de un ministre aprofitat.

Y vels'hi aquí com, encare que no vaja arribar la sanch al riu, va arribar un decret de destitució a mans del governador de la Corunya.

Diu lo govern que lo de Cuba marxa tan bé.

Y per la seva part, els qu' están en situació de saberho, asseguran que s' están fent a tota pressa 'ls preparatius pera contractar un nou empréstit.

Las alosas se cassan ab mirallets.

Y 'ls empréstits ab bonas noticias.

Figúrnse d'un enotanat francés, rector de las Ecrenes, que d' apellido 's diu *Lebouc* (traducció literal: *El boch*) ¿qué se 'n pot esperar?

Encare que solen dir en aquellas terras que 'l nom no fa a la cosa, la veritat es que 'l tal *Lebouc*, condemnat temps enrera a cinch anys de presó per atentats contra 'l pudor (desempenyant un'altra rectoria) acaba de ser encausat novament per la justicia a consecuencia de un sens fi de atentats monstruosos que se li imputan. Y per cert que a diferencia dels bochs, el tal *Lebouc* se dedicava, no precisament a las cabras, sino als cabridets y anyells mes tendres del seu místich remat.

Y cuidado que com a capellá havia de llegir la Biblia!... Pero a pesar dels seus cinquanta anys tenia 'l cor fort per no esborronarse, al enterarse de la destrucció de Sodoma y Gomorra produhida pel foch del cel!...

¿Qué será al últim lo que diuen de 'n Máximo Gomez?

Tan aviat asseguran qu' está cansat y vol posar fi a la guerra presentantse, com suposan que ha passat la trotxa y qu' está disposat a resistir mentres li quedi un alé de vida.

Vels'hi aquí un cabecilla qu' en lloch de Gómez, hauría de dirse *Gomas*.

¿Y saben per qué? Perque s' estira y s' arronsa.

Las cartas suscritas ab la inicial A que publica 'l *Diari de Barcelona* no han pogut menos de cridar l'atenció de la gent política de Madrid, a consecuencia dels atachs que dirigeix al govern.

Y com tothom suposa que darrera de la A s' hi amaga la firma de un apotecari, que ha sigut ministre, no 'n vulguin mes de atachs al célebre Fabié.

Perque en Fabié segons suposan, ab la mateixa ma que cobra un sou de canceller d' Estat, empunya la ploma venenosa que se ceba en lo govern que 'l manté.

Y es alló que diu la cansó:

«Apotecari brut,
panxa de granota:
quan no mana en Campos
fa mala carota.»

Pero 'l célebre Fabié atacat pels conservadors, inclús per *L' Epoca* y *El Nacional*, se disculpa declarant que las cartas del *Brusi* no son sevas: que qui las escriu es el seu fill.

Vels'hi aquí un fill que compromet al pare de [mala manera.

Y a un pare especial y de unas condiciones extraordinarias!

¡A un pare que ha posat al mon un fill de palla!

Pero qué s' hi farà!

Ab la palla del fill y las garrofas del héroe de Sagunto hi ha qui s' engreixa.

Las reformas que s' han concedit a Puerto-Rico no arriban de bon tros a las que van ser votadas per las Corts.

¿Y ab aquesta moneda volen desarmar als insurrectes de Cuba?

Los duros sevillanos no passan.

Y las reformas malagueñas tampoch.

Máximas:

Primera:—La guerra durará mentres hi haja quartos.

Segona:—Las *brevas* de Cuba son molt ricas y fan una cendra molt blanca.

Un dels diputats carlins que van anar a veure al rey de las húngaras, al arribar a Madrid pronunciá un discurs dihent entre otras cosas:

«El carlismo que antes era considerado como una amenaza, es hoy una necesidad.»

¿Una necessitat?

En tot cas será la seva. Y si es la de vosté, fásfila!

A l' Academia de Medicina de París s' ha presentat un metje anunciant que havia descubert la manera de curar als geperuts.

Per medi de una senzilla operació manual articula en forma las vértebras de la espinada y l' home que s' ajeu tenint al darrera una montanya com la del Montseny, s' aixeca ab l' esquená mes llisa que 'l Plá de Urgell.

Y ara 'ls diré que tot es possible en aquest mon, menos una cosa.

Podrán curarse tots els geperuts; pero lo qu' es el gep que 'ns han tirat a l' esquena 'ls monárquichs espanyols, no 'ns el cura cap metje. No pot curárnose 'l mes que la República.

De una familia aristocratica de Madrid, los telegramas han contat lo següent epissodi:

Ell y ella feya quatre mesos no mes que s' havían casat, y ella y ell s' han separat, per ficarse ella en lo convent de las Salessas y entrar ell en una comunitat de la Trapa.

Com se veu la mística xifadura está avuy a l' ordre del día. Ara sols falta un poeta inspirat que la canti. Y per lo que puga convenir, aquí va un redolí a títul de anticipo:

«La flor del taronjé 's torna taronja:
y frare 's fa 'l marit: la muller monja.»

Lo successor de 'n Maceo, nomenat Rius Rivera, encare que nascut a Cuba, es fill de pare catalá. Al Vendrell va neixer aquest y a Cuba va casarse, tenint del seu matrimoni aquest mambís.

Educat lo successor de 'n Maceo a Barcelona, té encare en aquella vila alguns parents y no pocas personas que 'l coneixen.

¿Volen un dato biográfich de aquest fulano?

Llegeixinlo, qu' es curiós.

Una de las qualitats distintivas de 'n Rius Rivera es la de tenir sempre un budell buit.

Es tan fart y tragina tanta carpanta que un ricatxo de l' isla de Cuba que no menjava res per efecte de una desgana que patia, se 'l posá a casa, mantenintlo a pan y cuchillo, perque no mes de veure'l endrapar, li en-

trava a n' ell la gana de tal manera que casi bé li feya la competencia.

De modo qu' en Rius Rivera avants de servir la causa de la insurrecció en calitat de cabecilla, va servir a un ricatxo en calitat de vermouh ó absenta.

Pera sortir de la situació insostenible en que avuy se troba la política espanyola, hi ha qui demana que puji en Sagasta.

Pero hi ha també qui opina que fora millor la constitució de un ministeri *intermedi*.

¡Intermedis a n' aquesta hora!... De cap manera.

Mes val que tirin teló de una vegada, y que s' acabi la comedia!

A L' INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO

1.ª XARADA.—*Cam-po-a-mor.*

2.ª MUDANSA.—*Tos—Sot.*

2.ª TRENCA-CLOSCAS.—*La Taponera.*

Han endevinat las tres soluciones los ciudatans J. Barberi, M. Muixoni, Un nuvi de Reus y Pau Paulino; n' ha nendavinadas 2 Melón Cansado, J. Miranius y Un Cansalader; y 1 no més P. Pilota y M. Muntané.

XARADA

Va veure a *Total-girat* lo fill gran de casa n Cera, una hermo-a *dos-primera* y n va quedá enamorat Y 'l metje ha pronosticat qu' estant ell *dos* de *Total* per ella 's troba, tan mal ab tan *invers-dos* que beu, que si acás a n' ell no 'l creu morirá avans de Nadal.

J. MORET DE GRACIA.

ANAGRAMA

Assentada la Maria sobre una *tot* me digué: —Tinch una *total* Travé... ja te ho diré un altre dia. —¡Me *tot* ab *tot* l' arrabal, digabo ara *Marieta*!— li vaig dir, y ella, coqueta, va ensenyarme *dos total*.

UN OLOTÍ.

GEROGLIFICH

LA
Europa Assia
Africa
América Oceania
A
:
LA
DOR
OO

CRACH.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciudadans A. F., Q. A. de O. K., R. Homedes Mundo, J. C., Un Rentista, J. Aubert M., F. Bassas, Gerard de Montnegre, Afarta Canarias, Fadi de Sau, J. Romansos, Fusteret, Bot y Farrés, Mico-biau y Un Nyébit:—Lo qu' envian aquesta semana no 'n fa per casa.

Ciudadans Melón Cansado, Joan T. Fortuny, Ruy de Gorch, Un que fa la primera sortida, Paquito S. L., Peret Panxeta, A. Grau, Fidel Delfi, Pepeta de l' Ala, Surisenti, Gonnella poétich, Serrallonga, Tap de suro, J. M. Alsina, Arrosaire Vilafranquí, Entresbés, M. de San Sadurni, Ricardo Anguela, M. y A. Tarassa, Escolá Vilafranquí, Joan B. Miró, F. Carreras P., P. Salóm y Peret de Gracia:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns envian.

Ciudadá Don de Vas: Es fluixet y no 'ns veyem ab cor d' aprofitarho.—Rutlla 19: Va bé.—E. A. (Bellmunt): No podem ocuparnos de aquesta classe de assumptos.—Lluís G. Salvador: Va bé.—Anton del Singlot: He tret alguns ripis; pero encare n' hi quedan.—Un Estudiant (Reus): Las cartas sense firma coneguda que 'n respongui es igual que sino se 'ns envihessin.—J. Moret de Gracia: Las dos composicions son fluixas.—A. Pellisera: Per sistema no contestem may las burradas del periódich a que 's refereix.—Mayet: Esta molt bé: ho publicarem.—A. Ll. (Mollet): L' assumpto de la seva carta no te interés per la majoria dels lectors del periódich.—J. Ferré Gendre: Es fluix.—E. Martín (Reus): Tal com ho ha escrit, seria denunciabile. Apart de aixó 'l mateix assumpto ja l' hem tractat nosaltres.—Jep de l' Arpa: Procurarem publicar la poesia.—Pep de la Friolera: Es bastant incorrepte.—Ramonet R.: Gracias—Felix Cana: Aprofitarem alguna cosa.—B. Nani: Que-da acceptat.—Pacatilla: Unicament pot aprofitarse l' última.—Lluís C. Callicó: Publicarem los versos.

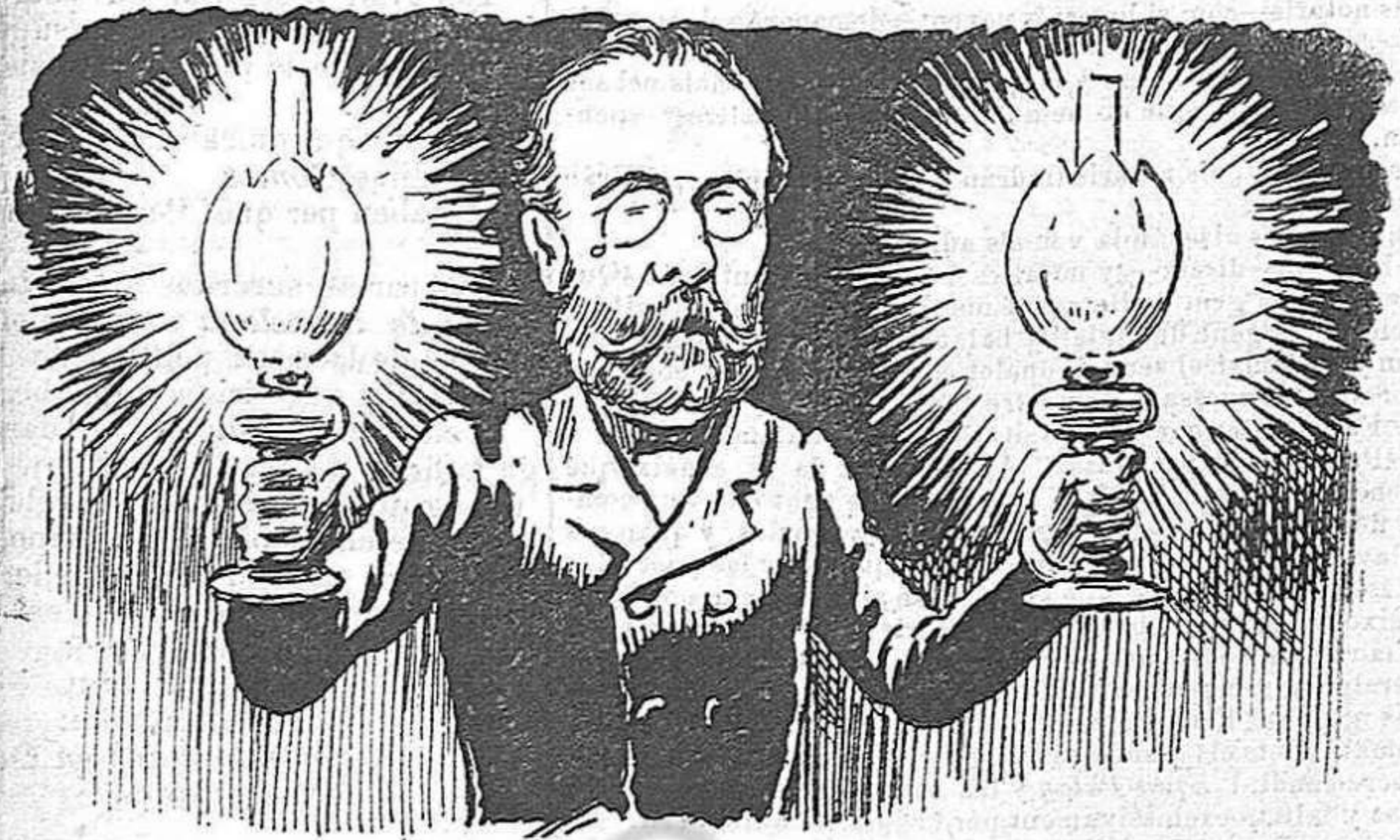
ANTONI LOPEZ, editor.—*Rambla del Mítj, 20*

A. López Robert, impresor.—*Asalto, 63.—Barcelona.*

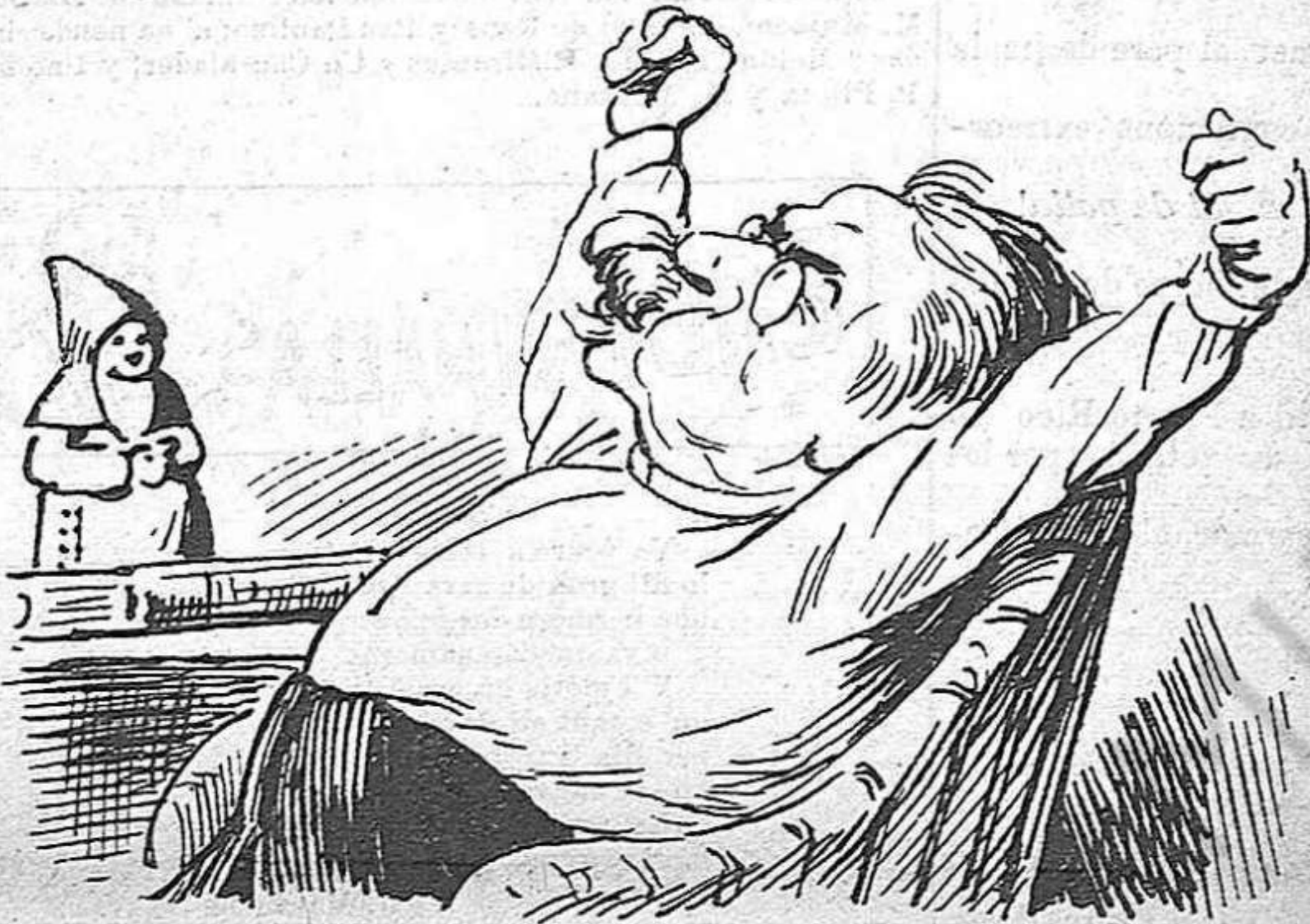
LO DISCURS DE 'N SILVELA

Aquí tenen resumit tot lo que 'n Silvela ha dit:

«Precisa hablar con claridad...»

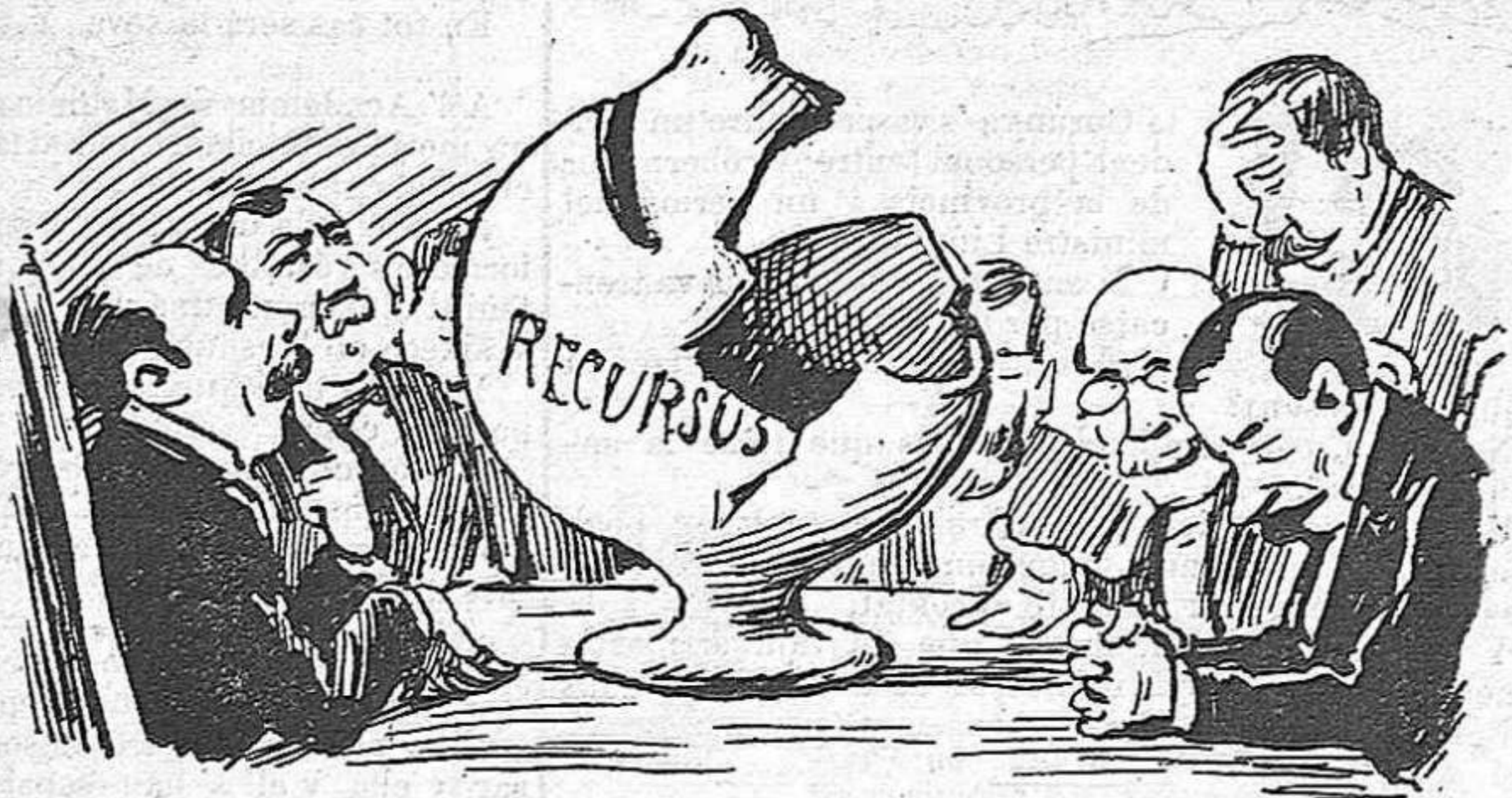
«Cuando Cánovas se vió libre de nosotros ¡ah! respiró con desahogo...»

«Tanta inmoralidad y tanta miseria, se cubrió con el manto de la impunidad.»

«Entre los conservadores hay hombres de probada energía.»

«Las Cortes deben reunirse para ver de donde han de salir los recursos para concluir la guerra.»

«Cuba no corre peligro.»

«¡No tenemos gobierno!»